

This is It!

Rambam's Intro to Perek Helek

הקדמת הרמב"ם לפרק חלק

1

והיסוד התישע - הבטול⁵⁸. והוא, שזאת תורת משה לא תבטל, ולא תבוא תורה מאת ה' זולתה, ולא יתוסף בה ולא יגרע ממנה, לא בכתוב ולא בפרוש. אמר⁵⁹: "לא תסף עליו ולא תגרע ממנו". וכבר בארנו מה שראוי לבאר ביסוד הזה בפתיחת זה החבור⁶⁰.

Laws of Apostates, Chap. 2

רמב"ם הל' ממרים פרק ב

2

א "ב"ד גדול שדרשו באחת מן המדות כפי מה שנראה בעיניהם שהדין כך ודנו דין. ועמד אחריהם ב"ד אחר ונראה לו טעם אחר לסתור אותו הרי זה סותר ודן כפי מה שנראה בעיניו. שנאמר אל השופט אשר יהיה בימים ההם אינך חייב ללכת אלא אחר בית דין שבדורך: ב* בית דין שגזרו גזרה או תקנו תקנה והנהיגו מנהג ופשט הדבר בכל ישראל. ועמד אחריהם בית דין אחר ובקש לבטל דברים הראשונים ולעקור אותה התקנה ואותה הגזרה ואותו המנהג. אינו יכול עד שיהיה גדול

השנת הראב"ד
כ"ד שגזרו גזרה וכו' עד שיבא
גדול מן הראשונים בתפלה
ובמנין. ה"א ולא הסי' אליהו
וכי' דינו הואיל ופשט איכותן
בכל ישראל כדאיסא בפ"ו:

Intro to Mishnah

רמב"ם הקדמה לפירוש המשנה

3

החלק הראשון - שיתנבא בשם ה', ויקרא אליו, ויגרו על עבודתו, ויאמר שה' הוסיף למצוות מצוה, או גרע מהן מצוה, מפל המצוות אשר פלל אותן ספר התורה. ואין הפרש בין שיוסיף ויגרע בכתובים, או שיוסיף ויגרע בפרוש המקבל. אמנם שיוסיף ויגרע בכתובים - כגון שיאמר: ה' אמר לי שהערלה שנתים בלבד, ואחרי שנתים תמר אכילת פרות הנטיעה, או יאמר: ה' אמר לי שארבע שנים תאסר אכילתם, חלף אמרו יתעלה¹¹: "שלוש שנים יהיה לכם ערלים" וכו'. ומה שדומה לזה. או שישנה בקבלה איזה דבר, ואפלו היה פשט הכתוב מסייעו, כגון שיאמר, שאמרו בתורה¹²: "וקצתה את כפה לא תחוס עיניך" - שהוא קטיעת היד באמת, ואינו קנס המביש כמו שבאה הקבלה, וייחס זה לנבואה, ויאמר: ה' אמר לי שאמרו "וקצתה את כפה" הוא כפשוטו. הרי גם זה יומת בחזק, לפי שהוא נביא שקר,

Laws of Kings, Chap. 11

רמב"ם הלכות מלכים פרק יא

4

ג ואל יעלה על דעתך שהמלך המשיח צריך לעשות אותות ומופתים^י ומחדש דברים בעולם או מחיה מתים^י וכיוצא בדברים אלו^י – אין הדבר כן, שהרי רבי עקיבא חכם גדול מחכמי משנה היה, והוא היה נושא כליו^י של בן-בוזיא המלך^י, והוא היה אומר עליו שהוא המלך המשיח^י, ודעה הוא וכל חכמי דורו שהוא המלך המשיח עד שנהרג בעונות^י. כיון שנהרג – נודע להם שאינו, ולא שאלו ממנו חכמים לא אות ולא מופת^י. ועקר הדברים ככה הם: שהתורה הזאת חקיה ומשפטיה לעולם ולעולמי עולמים^י, ואין מוסיפין עליהם ולא גורעין מהם^י.

(נד) חסר כאן, ובדפ' רומי ואמשטרדם וכן בכת"י תימן: „וכל המיסיף או גורע, או שגילה פנים בתורה והוציא הדברים של מצוות ממשוטן הרי זה בודאי, רשע ואפיקורוס“.

Laws of Fundamentals Chap. 10

רמב"ם הל' יסודי התורה פרק ט

5

ב אם כן, למה נאמר בתורה: נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוך ונמתי דברי בפיו ודבר וגו' (דברים יח, יח) – לא לעשות דת הוא בא, אלא לצוות על דברי התורה ולהזהיר העם שלא יעברו עליה, כמו שאמר האחרון שבהם^י: וקרו תורת משה עבדי (מלאכי ג, כב). וכן אם צננו בדברי הרשות, כגון: לכו למקום פלוגי, או אל תלכו; עשו מלחמה היום^י, או אל תעשו^י; בנו חומה זו, או אל תבנוה^י – מצוה לשמע לו; והעובר על דבריו חייב מיתה בידי שמים^י, שנאמר: והיה האיש אשר לא ישמע אל-דברי אשר ידבר בשמי, אנכי אדרש מעמו (דברים יח, ט).

א דבר ברור ומפורש בתורה, שהיא מצוה עומדת לעולם ולעולמי עולמים: אין לה לא שנוי, ולא גרעון, ולא תוספת, שנאמר: את כל-הדבר אשר אנכי מצוה אתכם אתו תשמרו לעשות, לא-תסף עליו ולא תגרע ממנו (דברים יג, א). ונאמר: והנגלת לנו ולבנינו עד-עולם לעשות את-כל-דברי התורה הזאת (שם כט, כח). הא למדת, שכל-דברי תורה מצוים אנו לעשותם עד עולם. וכן הוא אומר: חקת עולם לדלתיכם (ויקרא כג, יד). ונאמר: לא בשמים היא^י (דברים ל, יב). הא למדת, שאין נביא רשאי לחדש דבר מצוה. לפיכך אם יצמד איש, בין מן האמות בין מישראל, ויעשה אות ומופת ויאמר שה' שאלו להוסיף מצוה או לגרע מצוה, או לפרש במצוה מן המצוות פרוש שלא שמענו ממשה, או שאמר שאותן המצוות שנצטוו בהן ישראל אינן לעולם וקדושי דורות, אלא מצוות לפי זמן היו^י – הרי זה נביא שקר, שהרי בא להכחיש נבואתו של משה, ומיתתו בחנק^י על שהויד דבר בשם ה' אשר לא צנהו. שהוא, ברוד-שמו, צנה למשה שהמצוה הזאת לנו ולבנינו עד עולם, ולא איש אל ויכזב.

Guide III: 34

מורה הנבוכים III:ל

6

Among the things that you likewise ought to know is the fact that the Law does not pay attention to the isolated. The Law was not given with a view to things that are rare. For in everything that it wishes to bring about, be it an opinion or a moral habit or a useful work, it is directed only toward the things that occur in the majority of cases and pays no attention to what happens rarely or to the damage occurring to the unique human being because of this way of determination and because of the legal character of the governance. For the Law is a divine thing¹ and it is your business to reflect on the natural things in which the general utility, which is included in them, nonetheless necessarily produces damages to individuals, as is clear from our discourse and the discourse of others. In view of this consideration also, you will not wonder at the fact that the purpose of the Law is not perfectly achieved in every individual and that, on the contrary, it necessarily follows that there should exist individuals whom this governance of the Law does not make perfect. For not everything that derives necessarily from the natural specific forms is actualized in every individual. Indeed, all things proceed from one deity and one agent and *have been given from one shepherd*.¹ The contrary of this is impossible, and we have already explained² that the impossible has a stable nature that never changes. In view of this consideration, it also will not be possible that the laws be dependent on changes in the circumstances of the individuals and of the times, as is the case with regard to medical treatment, which is particularized for every individual in conformity with his present temperament. On the contrary, governance of the Law ought to be absolute and universal, including everyone, | even if it is suitable only for certain individuals and not suitable for others; for if it were made to fit individuals, the whole would be corrupted and *you would make out of it something that varies*.³ For this reason, matters that are primarily intended in the Law ought not to be dependent on time or place; but the decrees ought to be absolute and universal, according to what He, may He be exalted, says: *As for the congregation, there shall be one statute [huqqah] for you*.⁴ However, only the universal interests, those of the majority, are considered in them, as we have explained.

After I have set forth these premises, I shall begin to explain what I have intended to explain.

1. Eccles. 12:11. 2. Cf. III 15. 3. Cf. e.g., B.T., Shabbath, 35b; B.T., Hullin, 9a. 4. Num. 15:15.

Laws of Repentance Chap. 8

רמב"ם הל' תשובה פרק ח

7

אָתָּה, אֲפִלּוּ תִּבְּהַ אַחַת, אִם אָמַר: מִשָּׁה אָמַרְוּ מִפִּי עֲצָמוּ – הֲרִי וְהַ כּוֹפֵר בַּתּוֹרָה. וְכֵן הַכּוֹפֵר בְּפִרְשֵׁהּ, וְהוּא: תּוֹרָה שֶׁבְּעַל־פֶּה, וְהַמִּכְחִישׁ מִגִּידָהָ, כְּגוֹן: צְדוּק וּבִנְיָמוּסִים, וְהַאֲמֵר שֶׁהַבּוֹרָא הִחְלִיף מִצְוָה זוֹ בְּמִצְוָה אַחֶרֶת וּכְבָר בְּטִלָּה תּוֹרָה זוֹ, אֶף-עַל-פִּי שֶׁהִיא הֵימָּה מֵעַם הָיִ, כְּגוֹן: הַיְשׁוּעִים וְהַתְּגָרִים. כָּל-אֶתָּה מִשְׁלֵשָׁה אֵלּוּ – כּוֹפֵר בַּתּוֹרָה.

ח. שְׁלֵשָׁה הֵם הַנִּקְרָאִים אֲפִיקוֹרְסִין: הַאֲמֵר שֶׁאֵין שֵׁם נְבוֹאָה כָּלָה, וְאֵין שֵׁם מִדְּעֵי שְׁמַיִשׁ מִהַבּוֹרָא קָלִבּ בְּגִי-הָאָדָם, וְהַמִּכְחִישׁ נְבוֹאָתוֹ שֶׁל מִשָּׁה רַב־נְבוֹי, וְהַאֲמֵר שֶׁאֵין הַבּוֹרָא יוֹדֵעַ מִעֲשֵׂה" בְּגִי-הָאָדָם. כָּל-אֶתָּה מִשְׁלֵשָׁה אֵלּוּ – אֲפִיקוֹרוּס. שְׁלֵשָׁה הֵם הַכּוֹפְרִים בַּתּוֹרָה: הַאֲמֵר שֶׁאֵין הַתּוֹרָה מֵעַם הָי, אֲפִלּוּ פֶסוּק